

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sortes, Qvibvs, Ne Temere Cadant, Temperandis; Vel, Si
Temere Dvcvntvr, Castigandis, Divini Ivdicii Æqvitas
Semper Adest**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 3. Illicitas esse, in nono Testamento, sortes, quibus, sine peculiari Dei dispensatione, aut instinctu, res occultæ, futuraq[ue] vitiose indagantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52306](#)

Communis via tutissima; præsertim mortalibus, quibus est cōmunis vita. Certè, ne q̄s seipsū decipiat, si in SS. litteris legat *Sortes* adhibitæ. Prudentissimè, post S. Hieronymum & Bedam, monuit Gratianus, eiuscemodi *Sortes* ad nostra tempora nō pertinere: quia illa fortitio *ceremonialis* fuit. Itaq; cum veteris legis cærimoniārum abrogatione, ista quoq; fortitionis cærimonia sublata est. Qua ipsa de caussa monet Beda, Apostolos, ante S. Spiritum acceptum, in electione Matthiæ, adhuc legali cærimonia usus fuisse; postquam autē Spiritus S. in eos missus est, nullam deinceps *Sortem*, sed solam orationem, cum ieunio, adhibuisse. Vnde postea septem Diaconos, *Act. 6. &* & Presbyteros sic elegerunt. Sane, cum Sal-
nator, qui fallere non potest, nec falli, cuncta *Matt. 7.7.*
promittat orantibus; stultum & absurdum est, *Ioan. 14.*
relicta oratione, quæ promissionem habet; con- *13.*
fugere ad Sortem, cui se ad futurum Deus, in *Delrius*
novo testamento, non repromisit. *I. 4. dif-*
quis, c. 4.
q. I.

§. III.

Illicitas esse, in novo Testamento, Sortes, quibus,
sine peculiari Dei dispensatione, aut in-
stinetu, res occultæ, futuraq;, cu-
riose indagantur.

70 Cap. III. De illicitarū & diabolicarum

Secundum documentum. Multò minus
licita est *Sors*, si ad occulta quasi miracu-
losè detegenda usurpetur. Esto olim & hæc
licita, & à quibusdagi Sanctis, etiam noui
Testamenti, dispensante Deo, fuerit adhi-
bita. Quia quando Deus sibi aliquid reser-
uat, non licet id homini, absque sacrilegij
impietate, scrutari, vt è D. Thoma Fernan-
dus Vasq.
lib. I. Il-
lustr. Cō-
trouers.
cap. 49.
n. 19. De
his pœ-
nis. 26. q.
2. 3. 4. 5.
& tot. tit.
Ex. de
Sortile-
gijs; & a-
pud Lucā
de Penna
in l. me-
memori-
mus. C.
quam. &
quibus
quart.
pars. lib.
10. c. sor-
tes. 26. q. 5.

Secundum documentum. Multò minus
licita est *Sors*, si ad occulta quasi miracu-
losè detegenda usurpetur. Esto olim & hæc
licita, & à quibusdagi Sanctis, etiam noui
Testamenti, dispensante Deo, fuerit adhi-
bita. Quia quando Deus sibi aliquid reser-
uat, non licet id homini, absque sacrilegij
impietate, scrutari, vt è D. Thoma Fernan-
dus Vasquijs docet. Certè, ob eiusmodi
Sortes, multi in Idololatria lapsi sunt. Quam
ipsam ob causam, variæ grauësque pœna
in Sortilegos constitutæ reperiuntur. Cum
enim occulta hominum facta, quæ per ha-
ruspicia, vel auguria, vel diuinatorias sortes,
inquiruntur, nequeant sciri, si Deus non re-
uelet, necessum est, dæmonis ope, adeoque
Stygia, suspicione aut scientia talia velle
scire eos, qui *Sortibus* occulta indagant: si-
cut & qui, per *Sortes* conantur futura con-
tingentia prædicere, in quales lata est ex-
communicationis sententia, c. si quis Epi-
scop. 26. q. 5. & qui per sortes consultorias,
inquirunt, quid faciendum, iudicandumue-
sit: quæ itidem sub anathemate, prohibita
sunt; cum non fas sit huiusmodi res, nisi à
Deo inquirere; Deus autem, in noua lege,
ordinariè non velit nos suam voluntatem,

pes

per Sortes, indagare. Ut enim maior & perfectior coniunctio dependentiaq; esset, placuit illi, ut diuinam eius voluntatem à doctrina Ecclesiæ; à sacris litteris eiusdem Ecclesiæ sanctorumque Patrum authoritate declaratis; à superioribus nostris; à Confessarijs, ab alijs doctis piisque viris, non autem à Sortibus, disceremus. Quin neque in veteri lege eiuscmodi sortes ac signa, seu omnia licita fuere, nisi illis, qui ad eiuscmodi signa à Deo moti instigatique fuerunt. Vnde, malè ominati sunt Philisthæi, qui ex vaccarum arcam Domini vehentiū, ^{1 Reg. 6.} itinere gressuque, coniecerunt, an plaga ^{7.} eis immissa à Deo, an à casu obuenisset.

§. IV.

Sortem, in dubio iuris, non facti, &c., sine pre-iudicio tertij, esse adhibendam.

Qua ipsa de causâ etiam Iurisconsulti docent, non cuiuis & indistincte integrum esse, *ad indicium sortis* recurrere; sed tum demum, cum dubium de iure vertitur, factum autem certum est. Si enim de ipso quoque facto ambigeretur, *ad Sortis arbitriū* idcirco non concedunt deuenire, quod facta legitime & plenè per eum probari debeant, qui intentionem suam in his habet fundatam. Mo-

Accurs.
in l. 1.
verb. Phi-
bebit. C.
Vti possi-
det. Iason
in l. si
duobus 3.
c. comm.
delegat.
L. ei qui